



Finanspolicy för Olofström kommun

Antagen av: Kommunfullmäktige
Antagen: KF § 13/2014

Datum: 2014-02-10

Finanspolicy för Olofströms kommun

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Finanspolicyn är ett ramverk för kommunen och dess bolag. Här anges hur skuld- och tillgångsförvaltning ska bedrivas och rapporteras samt vilka finansiella risker som får tas och hur risktagandet kan begränsas. Vidare beskriver finanspolicyn hur ansvaret för finansieringsverksamheten ska fördelas och på vilka organisatoriska nivåer olika uppgifter hänförliga till finansverksamheten ska utföras.

I kommunallagens 8 kapitel regleras ekonomisk förvaltning. Kraven som ställs är:

1§ Kommuner och landsting skall ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

2§ Kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

3§ Fullmäktige skall meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen.

3a§ Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatt för pensionsförpliktelser. I föreskrifterna skall det anges hur medlen skall förvaltas. Därvid skall tillåten risk vid placering av medlen fastställas. Vidare skall det anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen skall ske. Föreskrifterna skall omprövas så snart det finns skäl för det.

1.2 Syfte

Syftet med finanspolicyn är att definiera enhetliga riktlinjer och ramar för den finansiella verksamheten inom Olofströms kommun och dess bolag till stöd för beslutsfattare och handläggare i finansiella frågor. Avsikten är att minska de negativa ekonomiska konsekvenser som de finansiella riskerna kan medföra. Finanspolicyn ska också tydliggöra ansvarsfördelning och administrativa rutiner.

1.3 Strategi

Kommunen och de kommunala bolagen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att bästa möjliga finansnetto skall uppnås inom de ramar som anges i denna policy.

Finanspolicyn ska uppdateras då behov föreligger.

1.4 Mål

1) Skuldförvaltningen: Minimera räntekostnaderna och långsiktigt trygga medelsbehovet.

2) Placeringar: Överskottslikviditet placeras normalt på koncernkontot som finns för att utjämna betalningsströmmar över koncernen och ska göra att överskottslikviditet ska kunna minimeras.



Finanspolicy för Olofström kommun

3) Likviditet: Trygga tillgången på kortsiktig rörelselikviditet för att säkerställa betalningar och klara tillfälliga svängningar i likviditeten.

2 Ansvarsfördelning

2.1 Kommunfullmäktige

Besluta om övergripande riktlinjer och finanspolicy för kommunen och dess bolag.
Besluta om kommunens finansiella mål i samband med budget.
Fastställa ramar för kommunens totala upplåning inklusive nyupplåning för investeringar i samband med budget.
Fastställer total borgensram för bolagens borgen årligen.

2.2 Kommunstyrelsen

Ansvara för att finanspolicyn följs.
Föreslå revideringar av finanspolicyn till kommunfullmäktige som fastställer.
Inom ramen för Fullmäktiges beslut ansvara för att nyupplåning genomförs när så erfordras.
Ansvara för att befintliga lån refinansieras vid behov.
Kommunstyrelsen vidaredelegerar i särskilt beslut upplåningen till kommunens ekonomichef som inom ramen för av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutade ramar verkställer upplåning. Detta ska ske i fortlöpande samråd med kommunstyrelsens ordförande.
Rapporterar finansverksamheten till kommunfullmäktige i samband med hel- och delårsbokslut.

2.3 Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen ansvarar, under kommunstyrelsen, för genomförandet av den finansiella verksamheten. Det övergripande ansvaret för detta har kommunens ekonomichef.

Kommunens ekonomichef

Operativt svara för finansverksamheten inom kommunen.
Initiera uppdateringar av finanspolicyn.
Genomföra från kommunstyrelsen delegerade uppgifter.
Rapportera finansverksamheten till kommunstyrelsens arbetsutskott.
Bevilja internkrediter inom en total ram om 50 mkr.
Tillse att borgensavgifter uttas i enlighet med finanspolicyn.

2.4 Koncernen

Varje bolag ska utforma ett tilläggsbeslut till den kommunala finanspolicyn där ränterisken för varje bolags förhållande vägs in. Ett bolags riktlinjer får ej strida mot den gemensamma finanspolicyn som ska ses som ett ram att hålla sig inom. Anledningen till att det behövs ett tilläggsbeslut är att bolagen är mer kapitalkrävande och mer utsatta för ränterisker.
Kommunstyrelsen ska beredas möjlighet att yttra sig över varje bolags tillägg till finanspolicyn.
Respektive styrelse har ansvar för bolagens finansiella verksamhet. Upptagande av lån och omsättning av lån bör ske i samverkan med kommunens ekonomichef.

Koncernkonto

Kommunen tillämpar koncernkontosystem där kommunens, och de kommunala bolagens, penningflöden samordnas. Genom systemet uppnås räntebesparingar dels genom att överföringar sker automatiskt och dels genom att över- och underskott på olika underkonton utjämnas.



Finanspolicy för Olofström kommun

2.5 Undertecknande och borgensförbindelse

Lånehandlingar undertecknas av härtill utsedda genom särskilt beslut (firmateckning).

3 Finansiering

3.1 Definition ränte- och likviditetsrisk

Risken att betydande delar av utestående låneengagemang förfaller inom samma tidsperiod kan vid ogynnsamma marknadslägen medföra att omsättningen eller refinansieringen av en stor del av lånevolymen måste ske till ofördelaktiga räntevillkor eller ej är genomförbara. Detta gäller även nyupplåning. Härigenom kan kapitalkostnaden snabbt öka, eller en likviditetsrisk uppstå. För att begränsa denna risk skall förfallostrukturen och kapitalbindningstiden på skuldportföljen regleras.

3.2 Hantering av ränterisk

Ränterisken kan begränsas antingen genom bundna lån och/eller genom derivatinstrument företrädesvis ränteswappar. Finansiell leasing jämföras i denna policy med upplåning.

- Vid en lånevolym om högst 50 mkr räcker det med en motpart. Om lånevolymen överstiger 50 mkr bör finnas minst två motparter om motparten ej är Kommuninvest.
- Tillåtna motparter är: Svenska staten, bank eller bankägt finansbolag, svenska försäkringsbolag och pensionsanstalter, kommuner, landsting och kreditmarknadsbolag som står under Finansinspektionens tillsyn. För övriga motparter gäller särskilt beslut av kommunstyrelsen.
- Tillåtna finansiella instrument är ränteswap, cap, floor (endast i kombination med cap) och collar.
- Låneposter under 10 mkr bör undvikas för att ge bättre villkor vid upphandling och underlätta administration.
- Kortfristiga lånebehov skall i första hand lösas genom koncernkontots limit på 50 mkr.
- Ett enskilt lån eller räntederivat får ej ha en räntebindningstid överstigande 10 år.
- Upplåning som syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst(arbitrageaffär) är inte tillåtet.
- Den genomsnittliga räntebindningstiden bör inte understiga 0,5 år och bör inte överstiga 7 år. En genomsnittlig räntebindningstid på 2 år med avvikelse +/-1 år bör eftersträvas.

3.3 Hantering av likviditetsrisk

Likviditetsrisken, d v s risken för att kommunen kortsiktigt ej skall klara betalningar, skall reduceras genom att de tillgängliga krediterna i kommunkoncernen uppgår till lägst 25 mkr. Varje bolag har att bedöma sitt behov av tillgängliga krediter. Den genomsnittliga kapitalbindningstiden i skuldportföljen regleras tills vidare inte. Förfalloprofilen i kapitalbindningen regleras tills vidare inte.

3.4 Valutarisk

För att undvika valutarisk får lån ej upptas i utländsk valuta.



Finanspolicy för Olofström kommun

3.5 Operativ risk

Med operativ risk menas "risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser".

3.6 Hantering av operativ risk

Genom god intern kontroll kan de operativa riskerna begränsas. Kommunen och kommunens bolag kan uppnå god intern kontroll avseende den finansiella hanteringen genom att:

- ha väl definierat ansvar för de finansiella frågorna
- ha uppdaterade och väl dokumenterade rutinbeskrivningar, för finansiella frågor, som är väl kända av personalen
- säkerställa att finanshanteringen sker i linje med denna finansinstruktion.

4 Placeringar

4.1 Definition kreditrisk/motpartsrisk

Med kreditrisk/motpartsrisk avses risken att Olofströms kommun och dess bolag inte erhåller likvid för en placering.

4.2 Medelsplacering

Medelsplacering får ske i följande former:

Utlåning till svensk bank företrädesvis genom koncernkontot.

Svenska staten, statliga verk och bolag, landsting och kommuner samt bolag med borgen av landsting eller kommuner

Certifikat och andra löpande skuldebrev till banker och av banker helägda bolag.

Placering i aktier, aktiefonder och motsvarande finansiella instrument får ej ske. Gäller ej innehav av aktier som innehas i annat syfte än som finansiell placering.

Kommunen bör inte lämna ut lån till företag (gäller ej helägda kommunala bolag), organisationer eller stiftelser. Utlåning till privatpersoner får inte ske utöver vad som regleras i särskild lag och författning.

Vid utlåning bör räntan baseras på marknadsräntan, det vill säga vad kommunen själv får betala för sin egen upplåning.

Antal kontantkassor bör minimeras

4.3 Medel avsatta för pensionsförpliktelser

Avsatta pensionsmedel återlånas för amortering av långfristiga lån eller för finansiering av investeringar.

Utöver detta finns en betydande pensionsförpliktelse som redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen.

4.4 Borgen

Ny borgen beviljas i princip endast till hel- eller delägda kommunala bolag; dock ej någon omprövning av äldre beslut till annan.



Finanspolicy för Olofström kommun

För att ställa borgen för annan än ovan krävs utöver sedvanligt borgensbeslut att KF särskilt beslutar att undantag från finanspolycyn ska ske.

För de hel- eller delägda kommunala bolagen tas avgifter för borgensåtagandet årligen ut med 0,30 % av bolaget utnyttjat borgensutrymme.

5. Rapportering

Månadsvis ska rapportering ske från bolagen och de olika förvaltningarna till kommunens ekonomichef om kommande in-/utbetalningar. Rapport avsedd för detta tillhandahålls av kommunens ekonomiavdelning.

Rapport till kommunstyrelsens arbetsutskott ska ske i samband med kommunens ordinarie ekonomiska månadsuppföljning. Rapporten skall innehålla följande:

Total upplåning

Genomsnittlig räntebindningstid

Genomsnittlig kapitalbindningstid

Medelsbehållning på koncernkontot med uppdelning på underkonton och kontohavare.

Utnyttjad borgen av helägda kommunala bolag.

6 Ordlista

Ränteswap

Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig räntesats och vice versa (1-12 år). Kunden erhåller Stibor 90 och betala en fast avtalad ränta till banken. Ska ses som ett alternativ till fast ränta.

Ränteterminer

Avtal om köp/försäljning på en bestämd tidpunkt i framtiden av ett underliggande värdepapper till en ränta som fastställs när avtalet ingås.

FRA

Forward rate agreement. Avtal om att en viss räntesats skall gälla under en bestämd framtida tidsperiod (upp till 3 år).

Cap

Form av option där man mot betalning av en premie garanteras att inte behöva betala ränta över en viss nivå.

Floor

Form av option där man mot erhållande av en premie åtar sig att betala en viss ränta även om marknadsräntan sjunker under densamma.

Collar

En kombination av en cap och ett floor innebärande att man fastställer en lägsta och högsta nivå som räntesatsen låses inom.